

Opfølgning på artikel i Jyllands-Posten om konkurrence-reguleringen på mobilområdet

Det fremgår af en artikel i Jyllands-Posten af 7. juli 2010, at der de senere år er kommet skiftende meldinger om konkurrenceforholdene på mobilområdet fra IT- og Telestyrelsens side. Det kan – fejlagtigt, jf. nedenfor – efterlade indtrykket af en slingrekurs fra IT- og Telestyrelsens side.

IT- og Telestyrelsen skitserer på den baggrund den aktuelle konkurrencesituation og den konkurrenceregulering, der i dag eksisterer på mobilområdet. Det beskrives i det følgende, hvordan mobilområdet efter telereguleringen er opdelt i forskellige delmarkeder. Der er stor forskel på graden af konkurrence på de enkelte delmarkeder og dermed også på behovet for regulering.

IT- og Telestyrelsen skal på baggrund af retningslinjer fastsat af EU-Kommissionen med regelmæssige mellemrum undersøge konkurrencesituationen på forskellige dele af telemarkedet. Hvis der ikke er konkurrence på et delmarked, skal styrelsen pålægge det eller de teleselskaber, som har en stærk markedsposition (dominerende stilling), forpligtelser, som kan kompensere for den manglende konkurrence.

Delmarkederne opdeles først og fremmest i detail- og engrosmarkeder. Detailmarkeder vedrører forholdet mellem forbrugere og teleselskaber. Engrosmarkederne vedrører situationer, hvor teleselskaberne køber tjenester af hinanden med henblik på at sælge dem videre til forbrugerne.

1 Detailmarkedet for mobiltelefoni

I Danmark er konkurrencen på detailmarkedet overordnet set meget velfungerende. De danske forbrugere kan vælge mellem mange forskellige mobilselskaber, som konkurrerer indbyrdes. Årsagen til konkurrencen er blandt andet, at der findes fire mobilselskaber – TDC, Telia, Telenor og Hi3G – som har hvert sit landsdækkende mobilnet. Derudover lejer en række mindre mobilselskaber sig ind på et af de fire mobilnet for at kunne sælge mobiltelefoni til forbrugerne. Der er derfor heller ikke nogen sektorspecifik konkurrenceregulering på detailmarkederne. Alene den almindelige konkurrenceregulering gælder.

2 Engrosmarkederne for mobiltelefoni

EU-Kommissionen har på mobilområdet udpeget to engrosmarkeder, som IT- og Telestyrelsen skal undersøge:

1. Engrosmarkedet for mobilabonnementer og opkaldsminutter
2. Engrosmarkedet for terminering af taleopkald i individuelle mobilnet

2.1 Engrosmarkedet for mobilabonnementer og opkaldsminutter

Dette marked vedrører den situation, hvor mindre mobilselskaber lejer sig ind på TDC, Telia, Telenor eller Hi3G's mobilnet. Det vil sige, at mobilselskaber uden eget mobilnet køber mobilabonnementer og opkaldsminutter, som de så kan sælge videre til deres egne kunder i eget navn.

8. juli 2010

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk

Sagsbehandler

Tina Aaen Jensen
Telefon 3545 0279
Telefax 3545 0010
E-post taj@itst.dk

Side 1/3

I 2006 traf IT- og Telestyrelsen afgørelse om, at konkurrencen var tilstrækkelig velfungerende på engrosmarkedet for mobilabonnementer og opkaldsminutter til, at den eksisterende regulering kunne fjernes. Teleselskabet Hi3G indbragte imidlertid afgørelsen for Teleklagenævnet, som hjemviste afgørelsen til fornyet behandling i IT- og Telestyrelsen. Teleklagenævnets hjemvisning betød, at engrosreguleringen skulle opretholdes. IT- og Telestyrelsen undersøgte herefter konkurrencesituationen på markedet endnu engang. I marts 2009 traf styrelsen en ny afgørelse, hvor det på ny blev fastslået, at der er konkurrence på markedet, og at der derfor ikke var grundlag for at opretholde reguleringen. Denne afgørelse står endnu ved magt, og området er i dag alene omfattet af de almindelige regler i konkurrenceloven.

2.2 Engrosmarkedet for terminering af taleopkald i individuelle mobilnet

Terminering vedrører den situation, hvor der foretages et opkald fra en kunde hos ét teleselskab til en kunde i et andet mobilnet. Terminering er den transaktion, som består i, at det modtagende mobilnet afleverer – terminerer – opkaldet hos modtageren, der er kunde hos dette mobilnet.

Engrosmarkedet for terminering af taleopkald i individuelle mobilnet vil vedvarende være præget af konkurrenceproblemer. Baggrunden for konkurrenceproblemerne er, at hvert mobilnet – TDC, Telenor, Telia, Hi3G og Barablu – har monopol på at aflevere taleopkald til egne kunder. Monopolet opstår, fordi det ikke er muligt for andre end mobilnetet selv at aflevere opkald til egne kunder. Mobilnetene kan udnytte monoopolet til at opkræve urimeligt høje engrospriser fra de andre net, hvilket i praksis er sket.

I januar 2006 konkluderede IT- og Telestyrelsen for første gang, at der var store konkurrenceproblemer på denne del af mobilnetmarkedet. Styrelsen traf derfor afgørelse om, at priserne for terminering gradvis skulle reduceres fra den daværende pris på cirka 1 kr. per minut. Prisen er nu sat ned til cirka 50 øre per minut. I de kommende år forventer IT- og Telestyrelsen at reducere priserne yderligere.

På dette område opleves tilsvarende konkurrenceproblemer i alle andre EU-lande, der – ligesom IT- og Telestyrelsen – har fundet det nødvendigt at regulere dette marked.

2.3 Engrosmarkedet for terminering af sms i individuelle mobilnet

IT- og Telestyrelsen har den 1. juli 2010 sendt udkast til afgørelser om terminering af sms i offentlig høring.

Engrosmarkedet for terminering af sms er nært beslægtet med engrosmarkedet for terminering af taleopkald, idet der er tale om den samme type af konkurrenceproblemer. Ligesom for taleopkald er baggrunden for konkurrenceproblemerne, at hvert mobilnet – TDC, Telenor, Telia, Hi3G og Barablu – har monopol på at aflevere sms til egne kunder. Monopolet opstår, fordi det ikke er muligt for andre end mobilnetet selv at aflevere sms til egne kunder. Mobilnetene har udnyttet monoopolet til at opkræve urimeligt høje engrospriser fra de andre net.

IT- og Telestyrelsens udkast til afgørelser lægger op til, at området reguleres. Reguleringen skal give mobilsekskaberne mulighed for at få termineret sms'er i andre sekskaber mobilnet på rimelige vilkår og til rimelige priser.

Selskaber med kunder, der sender flere sms'er, end de modtager, vil have større udgifter til køb terminering af sms, end sekskabet vil opnå i indtjening for at terminere sms'er til sekskabets egne kunder. Jo højere termineringsprisen, er des større vil forskellen mellem sekskabets udgifter og indtægter – og dermed tab – ved terminering af sms være. Denne skævvridning vil blive reduceret ved en reduktion af prisen for terminering af sms.

Mobilsekskaberne stilles således indbyrdes mere lige i konkurrencen om kunderne. Det er IT- og Telestyrelsens vurdering, at en afhjælpning af disse problemer vil gavne konkurrencen og åbne op for nye sms-tjenester – i sidste ende til gavn for forbrugerne.

Sms-markedet har ikke tidligere været genstand for regulering. IT- og Telestyrelsen startede analysen af markedet efter opfordring fra teleselskabet Hi3G.

IT- og Telestyrelsen

Side 3/3

2.4 International roaming

Et andet område med konkurrencemæssige udfordringer er de priser, der knytter sig til international roaming. Det drejer sig om de prismæssige forhold, der knytter sig til danske forbrugeres brug af mobiltelefonen i udlandet.

Det har indtil 2008 været meget dyrt at bruge mobiltelefonen i udlandet. Problemet er dog blevet reduceret ved hjælp af fælles direkte gældende EU-regulering. Det har resulteret i, at priserne for at foretage og modtage telefonopkald i andre EU-lande stort set er blevet halveret. I 2009 blev reguleringen udvidet til også at omfatte sms og andre mobile datatjenester. Dette har for eksempel betydet, at prisen for danske kunder, der sender en sms fra et andet EU-land, er faldet fra cirka 2,50 kr. til cirka 1 kr. International roaming er for så vidt angår taleopkald og sms reguleret af EU både på detailpriser og engrospriser.